

**ŠKOLA, TRIEDA
=
BEZPEČNÉ A PRIATEĽSKÉ
PROSTREDIE**

DETI CUDZINCOV

- deti osôb, ktoré sú občanmi iného štátu alebo osôb bez štátnej príslušnosti, s povoleným pobytom na území SR
- deti žiadateľov o udelenie azylu na území SR
- deti Slovákov žijúcich v zahraničí
- deti ako žiadatelia o udelenie azylu
- deti ako cudzinci, ktorí sa nachádzajú na území SR bez sprievodu zákonného zástupcu

zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 146 ods. 1)

TYP ŠKOLY	ŠKOLSKÝ ROK			
	2015/2016	2018/2019	2019/2020	2020/2021
materské školy	498	761	656	915
základné školy	1 596	2 682	2 724	3 864
špeciálne MŠ a ZŠ	40	37	75	40
stredné školy	787	1 529	1 711	1 958
SPOLU	2 921	5 009	5 166	6 777

Erasmus+

Slovenčina pre deti cudzincov

Manuál pre inklúziu detí cudzincov
do výchovno-vzdelávacieho procesu v SR

Prekladový slovník základných pojmov pre ZŠ

MANUÁL PRE INKLÚZIU DETÍ CUDZINCŮV

- **PRED PRÍCHODOM ŽIAKA:**
príprava na príchod nového žiaka
- **PRÍCHOD ŽIAKA:**
prijímací rozhovor, zaradenie do ročníka
- **ADAPTÁCIA ŽIAKA:**
ako začať, minimálne možnosti podpory, spôsob zadávania a plnenia úloh, overovania vedomostí, hodnotenie, spolupráca s rodičmi

ZARADENIE ŽIAKA DO ROČNÍKA

Deti žiadateľov o udelenie azylu, deti azylov, deti cudzincov, ktorým sa poskytla doplnková ochrana zaraďuje do príslušného ročníka riaditeľ školy po zistení úrovne ich doterajšieho vzdelania a ovládania štátneho jazyka najneskôr do troch mesiacov od začatia konania o udelenie azylu.

Deti odídenov najneskôr do troch mesiacov od začatia konania o poskytnutie dočasného útočiska. Z dôvodu nedostatočného ovládania štátneho jazyka možno dieťa podmienčne zaraďiť do príslušného ročníka podľa veku, a to najviac na jeden školský rok.

(zákon č. 245/2008 Z. z., § 146, ods. 4)

Zaradenie prichádzajúceho žiaka do ročníka a konkrétnej triedy býva pre vedenie školy väčšinou veľmi zložitá. Dôležitú úlohu v ňom zohrávajú viaceré faktory:

▪ vek žiaka

Prax ukazuje, že aj napriek neznalosti slovenského jazyka nie je vhodné zaraďovať žiaka do ročníka nezodpovedajúceho jeho veku. V niektorých prípadoch je možné žiaka zaraďiť maximálne o jeden ročník nižšie, resp. dvojnásobný vekový rozdiel. Medzi mladšími spolužiakmi sa žiak väčšinou necíti dobre, môže mať problémy s komunikáciou so spolužiakmi na inej vývojovej úrovni, čo môže prehĺbiť pocity frustrácie a viesť k pasívnemu alebo k dominantnému až agresívnemu správaniu.

Pri začleňovaní nových žiakov do tried prihliadame predovšetkým na vek dieťaťa a nie na znalosť jazyka. Pri zaraďovaní žiakov do nižších ročníkov si žiaci nevedeli vytvoriť kamarátske vzťahy s mladšími spolužiakmi a povinnú školskú dochádzku v zákonom stanovenej hranici šesťnásť rokov ukončili v nižších ročníkoch (napr. v 7. ročníku z 9. ročníkov základnej školy).

riaditeľka Základnej školy s materskou školou, Odborárska ulica, Bratislava

▪ jazyková bariéra

Ani úplná neznalosť slovenského jazyka neznamená zaradenie žiaka do nižšieho ročníka. Žiak – dieťa cudzincov potrebuje výučbu slovenského jazyka ako cudzieho jazyka, nie vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra z nižších ročníkov, pretože aj tam sa slovenský jazyk učí ako materinský (prvý) jazyk. Preto zaradenie žiaka do nižších ročníkov nie je pre neho žiadnou výhodou. Pre deti cudzincov sa na odstránenie jazykových bariér organizujú základné a rozširujúce kurzy štátneho jazyka.

V blízkosti školy sa nachádza mnohpočetná komunita Vietnamcov, ktorí prichádzajú na Slovensko počas celého roka. Prichádzajú za svojou rodinou a známymi. V minulosti boli v našej škole realizované kurzy slovenského jazyka pre vietnamskú komunitu, a to v spolupráci s Migračným informačným centrom a v súčasnosti za podpory Únie vietnamských žien. Pre žiakov organizujeme kurzy slovenského jazyka prostredníctvom učiteľov slovenského jazyka. Finančne sú podporené z prostriedkov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, prípadne sponzorských darov. Materiálno-technické zabezpečenie je realizované z prostriedkov školy.

riaditeľka Základnej školy s materskou školou, Odborárska ulica, Bratislava

PRED PRÍCHODOM ŽIAKA DO ŠKOLY

súbor materiálov a formulárov v materinskom jazyku žiaka

adaptačný koordinátor

patrón

tlmočník

spolupráca

SÚBOR MATERIÁLOV A FORMULÁROV

- v materinskom jazyku žiaka/zákonných zástupcov, resp. aspoň v jednom zo svetových jazykov
- základné informácie o systéme vzdelávania v SR, škole, školskom poriadku, školskom klube detí, stravovaní, mimoškolských aktivitách
- kontakty na dôležité osoby
- mapka školy

IDENTIFIKAČNÁ KARTA

Identifikačná karta nového žiaka / Идентификационная карточка нового ученика

Škola / Школа

Volám sa / Меня зовут

Chcel by som, aby ste ma volali / Я хочу, чтобы вы меня звали

Môj triedny učiteľ / Мой классный руководитель

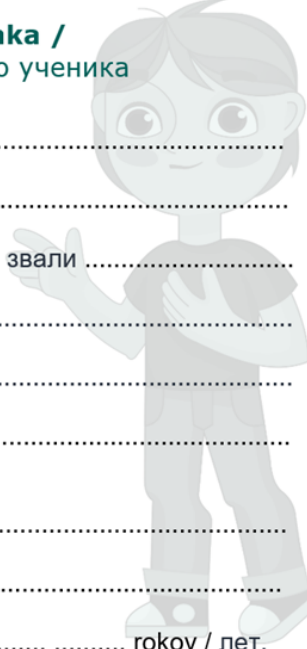
Moja triedna učiteľka / Мой классный руководитель

Moji spolužiaci / Мои одноклассники

Môj materinský jazyk je / Мой родной язык

Hovorím tiež / Я также говорю

Chodil som do školy v / Я ходил в школу в rokov / лет.

ORIENTAČNÉ MIESTA V ŠKOLE

ŠATŇA
РАЗДЕВАЛКА
GARDEROBA
ГАРДЕРОБ
PHÒNG THAY ĐỒ

TELOCVIČŇA
ГИМНАСТИЧЕСКИЙ ЗАЛ
FISKULTURNA SALA
СПОРТИВНИЙ ЗАЛ
PHÒNG THỂ DỤC

OBRÁZOK	SLOVENSKY	Ja ... (1. osoba sg.)	MŮJ JAZYK
	KRESLIŤ	KRESLÍM	
	LEPIŤ	LEPÍM	
	MAĽOVAŤ	MAĽUJEM	
	OBEDOVAŤ	OBEDUJEM	
	PÍSAŤ	PÍŠEM	

PRÍCHOD ŽIAKA DO ŠKOLY

Deťom cudzincov s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky, deťom žiadateľov o udelenie azylu a deťom Slovákov žijúcich v zahraničí sa poskytuje **výchova a vzdelávanie, ubytovanie a stravovanie v školách za tých istých podmienok ako občanom Slovenskej republiky.**

Pri prijímaní žiaka do školy zákonný zástupca žiaka alebo plnoletý žiak predloží riaditeľovi školy v školskom obvode, v ktorom má žiak povolený pobyt: **žiadosť o prihlásenie dieťaťa na plnenie PŠD a vysvedčenie zo školy, v ktorej sa doteraz vzdelával.**

prijímací rozhovor s rodičmi/zákonným zástupcom žiaka

prijímací rozhovor so žiakom

ROZHOVOR S RODIČMI A ŽIAKOM

- aspoň tri dni pred samotným nástupom žiaka do školy
- vedenie školy, koordinátor, žiak, rodičia/zákonný zástupca, tlmočník
- získanie potrebných informácií o žiakovi, očakávaniach, požiadavkách, ďalšej komunikácii a spolupráci, ktoré umožnia vypracovať adaptačný plán
- poskytnutie dôležitých informácií pre žiaka a rodičov

ZARADENIE DO ROČNÍKA

zákon č. 245/2008 Z. z., § 146 Vzdelávanie detí cudzincov, ods. 4

- Deti žiadateľov o udelenie azylu, deti azylantov, deti cudzincov, ktorým sa poskytla doplnková ochrana zaraduje do príslušného ročníka riaditeľ školy po zistení úrovne ich doterajšieho vzdelania a ovládania štátneho jazyka najneskôr do troch mesiacov od začatia konania o udelenie azylu, deti odídencov najneskôr do troch mesiacov od začatia konania o poskytnutie dočasného útočiska.
- Z dôvodu nedostatočného ovládania štátneho jazyka možno dieťa podmiennečne zaradiť do príslušného ročníka podľa veku, a to najviac na jeden školský rok.
- Zaradenie žiaka prerokovať so zákonným zástupcom žiaka, a to písomným záznamom o prerokovaní v pedagogickej rade a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka o preradení.
- Príslušnú dokumentáciu zakladá riaditeľ školy do osobnej zložky žiaka a archivuje ju podľa registratúrneho poriadku školy.
- Preradenie žiaka a odôvodnenie uvedie riaditeľ školy v katalógovom liste žiaka.

FAKTORY

vek žiaka

jazyková bariéra

žiaci vo veku 14 – 15 rokov

žiaci s nedostatočným alebo prerušeným vzdelaním

ADAPTÁCIA ŽIAKA

- Vizualizovať – vizuálna podoba školy, triedy.
- Rešpektovať a reflektovať kultúrne a náboženské sviatky pôvodnej krajiny žiaka.
- Umožniť zákonnému zástupcovi v prvých dňoch po príchode do školy prítomnosť na hodinách.
- Oboznámiť spolužiakov s príchodom nového spolužiaka.
[Učebné materiály pre učiteľov a žiakov od UNHCR - Learning materials for teachers and learners from the UNHCR | Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky \(minedu.sk\)](#)
- Privítať žiaka a predstaviť ho spolužiakom, pedagogickým a odborným zamestnancom školy.
- Správne vysloviť žiakovo meno.
- Vybrať miesto, kam a vedľa koho žiaka v triede usadiť.
- Zabezpečiť základnú komunikáciu s učiteľmi a spolužiakmi.

MINIMÁLNE MOŽNOSTI PODPORY

- Hovoriť primeraným tempom, dostatočne nahlas a výrazne artikulovať. Využívať intonáciu a hru s hlasom.
- Používať presný, ale nie veľmi jednoduchý jazyk. Vyhýbať sa zložitým vetným konštrukciám, ale aj používaniu zjednodušených vetných konštrukcií s neurčitkom a heslami.
- Používať spisovnú podobu jazyka.
- Pracovať s jednotnými a stálymi pokynmi (*prečítaj, ukáž na mape...*).
- Uplatňovať vhodné gestá a mimiku, ktorými sa dá navodiť príjemná atmosféra, pocit bezpečia.
- Udržiavať očný kontakt so žiakom. Snažiť sa zabezpečiť, aby žiak na učiteľa videl.
- Všetky slová frázy zapisovať čitateľne na tabuľu.
- Využívať názornú podporu – obrázkové (komunikačné) karty, fotografie, nákresy, modely ...
- Systematicky rozvíjať lexikálnu zásobu jednotlivých vyučovacích predmetov – vytvárať myšlienkové mapy, obrázkový alebo tematický slovník.

Prekladový slovník základných pojmov pre ZŠ – Slovníková časť

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA / СЛОВАКЦІЙ ЯЗЫК И ЛИТЕРАТУРА

H

hádanka *hádanky* загадка

herec *herci* актер

historizmus *historizmy* историзм

hláska *hlásky* звук

slabikotvorné hlásky слогаобразующие звуки

hra *hry* игра, представление

divadelná hra театральное представление

rozhlasová hra радиоспектакль

humor комор

CH

charakteristika *charakteristiky* характеристика

I

ilustrácia *ilustrácie* иллюстрация

ilustrátor *ilustrátori* иллюстратор

interpunkcia пунктуация

interpunkčné znamienko знак препинания

inzerát *inzeráty* объявление, реклама

J

jazyk *jazyky* язык

národný jazyk национальный язык

spisovný jazyk литературный язык

jazykoveda лингвистика, наука о языке

K

kapitola *kapitoly* раздел, глава

kinó *kiná* кинотеатр

kníha *knihy* книга

knížnica *knížnice* библиотека

komédia *komédie* комедия

komiks *komiksy* комикс

kompozícia *kompozície* композиция

vnútorná kompozícia внутренняя композиция

komunikácia коммуникация, общение

asertívna komunikácia асертивная коммуникация

komunikácia коммуникация

efektívna komunikácia эффективная коммуникация

komunikácia коммуникация

L

legenda *legendy* легенда

list *listy* письмо

súkromný list личное письмо

úradný list официальное письмо

literatúra литература

dobrodružná literatúra приключенческая литература

literatúra faktu литература факта

literatúra pre deti a mládež литература для детей и молодежи

naučná literatúra учебная литература

umelecká literatúra художественная литература

vedecko-fantastická literatúra научно-фантастическая литература

vedecko-populárna literatúra научно-популярная литература

lyrika лирика

ľúbostná lyrika любовная лирика

prírodná lyrika пейзажная лирика

reflexívna lyrika рефлексивная лирика

spoločenská lyrika социальная лирика

M

mäčkéý *mäčkene* надстрочный знак в виде галочки

metafora *metafory* метафора

modlitba *modlitby* молитва

monológ *monológy* монолог

myšlienka *myšlienky* мысль, идея

hlavná myšlienka основная идея

mýtus *mýty* миф

N

nadpis *nadpisy* заголовок

nákras *nákrasy* чертёж

nárečie *nárečia* диалект

SJL
MAT
INF
PVO
PDA
BIO
FYZ
CHEM
VLA
GEG
DEJ
OBN

Prekladový slovník základných pojmov pre ZŠ – Obrazová príloha

učiteľ

učiteľka

učitelia

žiak

žiačka

žiaci

školská taška

peračník

pero

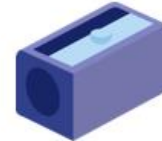
ceruzka

pastelky

guma

strúhadlo

nožnice

lepidlo

pravítko

kalkulačka

zošit

Prekladový slovník základných pojmov pre ZŠ – Tematický slovník

VYUČOVACÍ PREDMET
TÉMA

PRVOUKA
MOJA TRIEDA

MOJA TRIEDA

lavica	stolička	tabuľa
interaktívna tabuľa	lampa	okno
hodiny	kniha	počítač

VYUČOVACÍ PREDMET
TÉMA

PRVOUKA
MOJA TRIEDA

učiteľ

učiteľka

učitelia

žiak

žiačka

žiaci

tabuľa

počítač

glóbus

MINIMÁLNE MOŽNOSTI PODPORY

- Poskytnúť žiakovi jazykovú pomoc, ak potrebuje.
- Vytvoriť priestor pre materinský jazyk žiaka.
- Snažiť sa čo najskôr dostať žiaka do roly hovoriaceho.
- Nechať žiakovi k dispozícii potrebné pomôcky.
- Veľa chváliť a povzbudzovať.
- Chyby opravovať citlivo – parafrázovaním správneho znenia, dopĺňaním do správnej podoby.
- Nehodnotiť chyby v ústnom a písomnom prejave, ale obsahovú správnosť odpovede.
- Využívať prácu v skupinách.
- Venovať sa žiakovi chvíľu individuálne počas samostatnej práce v triede.
- Zapájať žiaka do mimoškolskej činnosti.

SPÔSOB ZADÁVANIA A PLNENIA ÚLOH

- Poskytnúť žiakovi dostatok času na prácu.
- Individuálne zadávať úlohy prispôbené jazykovým možnostiam žiaka – formou zjednodušených formulácií, vždy doplniť príkladom alebo spoločne vyriešiť jeden príklad (úlohu).
- Vizualizovať zadania úloh (multisenzorický prístup) – využitie symbolov, obrazových materiálov, nákresov, organizérov a pod.
- Otázky a úlohy zadávať po krokoch, jasne a zrozumiteľne tak, aby žiak mohol na ne odpovedať jednoznačne.
- Slovné inštrukcie podľa potreby zopakovať, pokyny zadávať pomaly, v menšom rozsahu.
- Priebežne overovať porozumenie a plnenie úloh. Pri overovaní porozumenia klásť uzavreté otázky s odpoveďou ÁNO/NIE, výber z možností a pod.
- Zadať úlohu, ktorú „môže zvládnuť len nový žiak“, môže tak napomôcť jeho začleneniu sa do života triedy a školy.

HODNOTENIE

Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, Čl. 11, ods. 1 – 4

- Žiak 1. ročníka základnej školy, ktorého materinský jazyk je iný ako vyučovací jazyk navštevovanej základnej školy, sa hodnotí z vyučovacieho jazyka s prihliadnutím na úroveň prospechu z ostatných predmetov.
- Žiak 2. až 9. ročníka sa počas dvoch hodnotiacich období hodnotí najmenej takou úrovňou prospechu, ktorá zodpovedá prospechu z vyučovacieho jazyka na poslednom vysvedčení.
- Po uplynutí dvoch hodnotiacich období sa uplatňujú v ďalších dvoch hodnotiacich obdobiach z vyučovacieho jazyka miernejšie kritériá.
- Pri hodnotení žiaka v prvom a druhom školskom roku sa hodnotia jeho vecné vedomosti a nie úroveň jeho jazykovej správnosti.

slovné hodnotenie

sebahodnotenie – portfólio

hodnotenie spolužiakmi

SPOLUPRÁCA S RODIČMI

- spôsob komunikácie
- jazyk komunikácie
- kontaktná osoba
- spôsob podpory rodičov pri domácej príprave žiaka
- spôsob hodnotenia

KURZY ŠTÁTNEHO JAZYKA

zákon č. 245/2008 Z. z., § 146 Vzdelávanie detí cudzincov

- Pre deti cudzincov sa na odstránenie jazykových bariér organizujú základné a rozširujúce kurzy štátneho jazyka.
- Jazykové kurzy organizačne a finančne zabezpečujú odbory školstva okresných úradov v sídle kraja v spolupráci s orgánmi územnej samosprávy.
- Pre deti žiadateľov o udelenie azylu v azylových zariadeniach kurzy základov slovenského jazyka odborne a finančne zabezpečuje ministerstvo vnútra.
- Jazykové kurzy pre deti cudzincov môže organizovať aj iná právnická osoba alebo fyzická osoba po získaní akreditácie.

UČEBNÝ PLÁN

- Dĺžka trvania **základného kurzu štátneho jazyka** je **8 týždňov**, t. j. **32 vyučovacích hodín**. Pri pomalšom zvládnutí učiva základného jazykového kurzu je možné kurz predĺžiť o štyri týždne. Dĺžka trvania základného jazykového kurzu štátneho jazyka je potom **12 týždňov**, t. j. **48 vyučovacích hodín**.
- Dĺžka trvania **rozširujúceho jazykového kurzu štátneho jazyka** je **12 týždňov**, t. j. **48 vyučovacích hodín**. V prípade záujmu žiakov je možné predĺžiť kurz o štyri týždne. Dĺžka trvania rozširujúceho jazykového kurzu štátneho jazyka je tak **16 týždňov**, t. j. **64 vyučovacích hodín**.
- Dvakrát do týždňa po dve vyučovacie hodiny v popoludňajších hodinách.

Učebný plán pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov je dostupný [on-line] na: statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/ucebny_plan_jazykovy_kurz_deti_cudzinov.pdf

UČEBNÉ OSNOVY A METODICKÉ ODPORÚČANIA

Metodické odporúčania na vyučovanie slovenského jazyka v základnom a rozširujúcom jazykovom kurze štátneho jazyka pre deti cudzincov (ŠPÚ)

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/metodicke_odporucania_deti_cudzincov.pdf

Jazykový kurz. Metodické odporúčania. Vyučovanie štátneho jazyka pre deti cudzincov v SR (ŠPÚ)

https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/aktuality/jazykovy_kurz_metodicke_odporucania_deti_cudzincov_2014.pdf

Slovenčina ako cudzí jazyk. Príručka pre učiteľov (MPC)

[kvapil_a_kolektiv_slovencina_ako_cudzi_jazyk_0.pdf \(mpc-edu.sk\)](https://www.mpc-edu.sk/kvapil_a_kolektiv_slovencina_ako_cudzi_jazyk_0.pdf)

ZDROJE

V prezentácii boli využité ilustračné fotografie a ilustrácie od Margo Uralskaya

LEGISLATÍVA

Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy [on-line]. Vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Čl. 11. Hodnotenie žiaka po prestupe na školu s iným vyučovacím jazykom. [cit. 07. 11. 2020] Dostupné z: [Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy | Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky \(minedu.sk\)](#)

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany [on-line]. [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: [EUR-Lex - 32011L0095 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 146 Vzdelávanie detí cudzincov

Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 10 Okresný úrad v sídle kraja, ods. 12

ADAPTAČNÝ KOORDINÁTOR A PATRÓN

Kolektív autorov. *Adaptační koordinátor na základní škole – metodická příručka* [on-line]. Praha : Národní pedagogický institut České republiky, 2020. 18 s. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://cizinci.npi.cz/wp-content/uploads/2020/12/web-Adaptacni-koordinator-2.pdf>

Kolektív autorov. *Metodická příručka pro práci adaptačního koordinátora základní školy* [on-line]. Masarykova ZŠ Plzeň – Škola pro Evropu. 13 s. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: http://masarykovazs.cz/wp-content/uploads/2019/11/Methodick%C3%A1-p%C5%99%C3%ADru%C4%8Dka_adaptacni_koordinator.pdf

Pomoc patronů [on-line]. Posledná aktualizácia 2020-02-18 10:46. [cit. 04. 04. 2021]. Dostupné z: <https://www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/podpora-spoluzaku-patrony>

ROZHOVOR S RODIČMI ŽIAKA A ŽIAKOM

Jak komunikovat s rodiči [on-line]. Posledná aktualizácia 2021-03-08 17:18. [cit. 02. 05. 2021]. Dostupné z: <https://www.inkluzivniskola.cz/cestina/jak-komunikovat-s-rodici>

Příručka pro snadnější porozumění s cizincem [on-line]. Centrum pro integraci cizinců, občanské sdružení. 12 s. [cit. 02. 05. 2021]. Dostupné z: https://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/prirucka_pro_snadnejsi_porozumeni_s_cizincem.pdf

SLAVÍKOVÁ-BOUCHER, Lucia. *Český žák-cizinec. Metodika pro pedagogické pracovníky zabývající se problematikou dětí/žáků-cizinců*. Praha : NIDV, 2016. 11 s. ISBN 978-80-86956-87-9.

ZARADENIE ŽIAKA DO ROČNÍKA

Čo vedieť o utečencoch : Usmernenie, ako pracovať s deťmi utečencov, ktoré zažili stres a traumy [on-line]. UNHCR : zastúpenie UNHCR Austria/Siebert, 219. 41 s. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/sk/wp-content/uploads/sites/24/2020/04/SK-PDF-UNHCR-Guidance-on-Stress-and-Trauma.pdf>

BERNKOPFOVÁ, Michala – NOSÁLOVÁ, Barbora – TITĚROVÁ, Kristýna – VÁGNEROVÁ, Tereza – VÁVROVÁ, Jana. *Průvodce začleňováním žáků s odlišným mateřským jazykem. Pro základní školy*. Praha : Meta, o. p. s. – Společnost pro příležitosti mladých migrantů, 2019, s. 41 – 43. ISBN 978-80-88171-24-9.

ĎURANOVÁ, Denisa – PÍŠOVÁ, Janka. *Vstupná analýza zameraná na základné informácie týkajúce sa vzdelávania detí cudzincov v Slovenskej republike. Príklad dobrej praxe školy v oblasti inklúzie detí cudzincov* [on-line]. Projekt Erasmus+ č. 2016-1-1-CZ01-KA202-024034 Teacher's training to the inclusion of the children of foreigners. [cit. 04. 04. 2021]. Dostupné z: <https://www.statpedu.sk/sk/o-organizacii/projekty/erasmus-vzdelavanie-ucitelov-k-inkluzii-deti-cudzincov/>

Kolektív autorov. *Žáci s odlišným mateřským jazykem v českých školách*. Praha : Meta o. s. – Sdružení pro příležitosti mladých migrantů, 2011, s. 27 – 30. ISBN 978-80-254-9175-1.

KVAPIL, Roman et al. *Slovenčina ako cudzí jazyk. Príručka pre učiteľ'ov* [on-line]. Bratislava : MPC, 2018, s. 14 – 16. ISBN 978-80-565-1440-5. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://archiv.mpc-edu.sk/sk/slovincina-ako-cudzi-jazyk>

Stanovisko MŠVVaŠ SR k problematike testovania žiakov – cudzincov [on-line]. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. [cit. 04. 04. 2021]. Dostupné z: https://www.minv.sk/swift_data/source/verejna_sprava/osza/testovanie/11102016.pdf

Vzdelávanie detí cudzincov na Slovensku. Príklady dobrej praxe [on-line]. (Ed. Peter Drál'). Bratislava : Nadácia Milana Šimečku a centrum pre výskum etnicity a kultúry, 2011. 131 s. [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: [Vzdelavanie-deti-cudzincov-priklady-dobrej-praxe.pdf \(cvek.sk\)](https://www.cvek.sk/vzdelavanie-deti-cudzincov-priklady-dobrej-praxe.pdf)

Zařazení do ročníku [on-line]. Posledná aktualizácia 2020-12-15 17:27. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.inkluzivniskola.cz/zarazeni-do-rocniku>

PRINCÍPY ZAPÁJANIA ŽIAKOV – DETÍ CUDZINCOV DO VÝCHOVNO-VZDELÁVACIEHO PROCESU

BERNKOPFOVÁ, Michala – NOSÁLOVÁ, Barbora – TITĚROVÁ, Kristýna – VÁGNEROVÁ, Tereza – VÁVROVÁ, Jana: *Průvodce začleňováním žáků s odlišným mateřským jazykem. Pro základní školy*. Praha : Meta, o. p. s. – Společnost pro příležitosti mladých migrantů, 2019. 153 s. ISBN 978-80-88171-24-9.

První dny ve škole [on-line]. Posledná aktualizácia 2020-12-15 18:26. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/prvni-den-ve-skole>

SLAVÍKOVÁ-BOUCHER, Lucia. *Český žák-cizinec. Metodika pro pedagogické pracovníky zabývající se problematikou dětí/žáků-cizinců*. Praha : NIDV, 2016. 11 s. ISBN 978-80-86956-87-9.

Zapojení do výuky [on-line]. Poslední aktualizace 2021-01-15 18:01. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.inkluzivniskola.cz/zapojeni-do-vyuky>

HODNOTENIE ŽIAKA

ĎURANOVÁ, Denisa. Európske jazykové portfólio [on-line]. In *Jazyk a literatúra*, roč. 6, 2019, č. 1 – 2, s. 38 – 42. ISSN 1339-7184. [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.statpedu.sk/images/sk/publikacna-cinnost/casopisy/jazyk-literatura/2019/1-2-jal-2019.pdf>

ĎURANOVÁ, Denisa – PÍŠOVÁ, Janka. *Vstupná analýza zameraná na základné informácie týkajúce sa vzdelávania detí cudzincov v Slovenskej republike. Príklad dobrej praxe školy v oblasti inklúzie detí cudzincov* [on-line]. Projekt Erasmus+ č. 2016-1-1-CZ01-KA202-024034 Teacher's training to the inclusion of the children of foreigners. [cit. 04. 04. 2021]. Dostupné z: <https://www.statpedu.sk/sk/organizacii/projekty/erasmus-vzdelavanie-ucitelov-k-inkluzii-deti-cudzincov/>

Európske jazykové portfólio pre žiakov vo veku 7 – 10 rokov. Slovenská republika [on-line]. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2016. 64 s. ISBN 978-80-8118-185-6. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/aktuality/EJP_7_10_pdf_verzia.compressed.pdf

Európske jazykové portfólio 16+. Slovenská republika [on-line]. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2014. 136 s. ISBN 978-80-8118-117-7. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.statpedu.sk/sk/publikacna-cinnost/odborne-informacie/europske-jazykove-portfolio-16/>

KVAPIL, Roman et al. *Slovenčina ako cudzí jazyk. Príručka pre učiteľov* [on-line]. Bratislava : MPC, 2018, s. 16. ISBN 978-80-565-1440-5. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://archiv.mpc-edu.sk/sk/slovincina-ako-cudzi-jazyk>

LITTLE, David. *Európske jazykové portfólio. Príručka na plánovanie, implementáciu a hodnotenie celoškolských projektov* [on-line]. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2014. 44 s. ISBN 978-80-8118-118-4. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.statpedu.sk/sk/publikacna-cinnost/odborne-informacie/europske-jazykove-portfolio/>

LITTLE, David – PERCLOVÁ, Radka. *Európske jazykové portfólio. Príručka pre učiteľov a školiteľov* [on-line]. Preklad: A. Stankovianska. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2002. 75 s. ISBN 80-857652-8. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.statpedu.sk/sk/publikacna-cinnost/odborne-informacie/europske-jazykove-portfolio/>

LITTLE, David. *Európske jazykové portfólio : tam, kde sa stretajú pedagogika a hodnotenie* [on-line]. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2014. 27 s. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.statpedu.sk/sk/publikacna-cinnost/odborne-informacie/europske-jazykove-portfolio/>

KURZY ŠTÁTNEHO JAZYKA

BERNÁTHOVÁ, Alžbeta – REITEROVÁ, Monika – SOMOROVÁ, Renáta. *Učebný plán pre základný a rozširujúci kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov* [on-line]. Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, 2005. Schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky dňa 21. decembra 2005 pod číslom CD-2005-25654/39860 ako „Učebný plán pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov, Učebné osnovy pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov a Metodické odporúčania na vyučovanie slovenského jazyka v základnom a rozširujúcom kurze štátneho jazyka pre deti cudzincov.“ [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: [Microsoft Word - ucebny plan.doc \(statpedu.sk\)](#)

BERNÁTHOVÁ, Alžbeta – REITEROVÁ, Monika – SOMOROVÁ, Renáta. *Metodické odporúčania na vyučovanie slovenského jazyka v základnom a rozširujúcom jazykovom kurze štátneho jazyka pre deti cudzincov* [on-line]. Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, 2005. Schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky dňa 21. decembra 2005 pod číslom CD-2005-25654/39860 ako „Učebný plán pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov, Učebné osnovy pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov a Metodické odporúčania na vyučovanie slovenského jazyka v základnom a rozširujúcom kurze štátneho jazyka pre deti cudzincov.“ [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: [Microsoft Word - Metodicke odporucania.doc \(statpedu.sk\)](#)

BUTAŠOVÁ, Anna et al. *Koncepcia vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách*. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2007. ISBN 978-80-89225-31-6.

Čo vedieť o utečencoch : *Osvojovanie jazyka (príručka)* [on-line]. UNHCR, 2019. 6 s. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/sk/wp-content/uploads/sites/24/2020/04/SK-PDF-UNHCR-Language-Acquisition-Guide.pdf>

Excellence and Enjoyment: learning and teaching for bilingual children in the primary years. Unit 1 Planning and assessment for language and learning [on-line]. DfES Publications, 2006. [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: http://www.naldic.org.uk/Resources/NALDIC/Teaching%20and%20Learning/pri_pubs_bichd_213206_014.pdf

GARLIN, Edgardis. *Metóda KIKUS pre deti od 3 do 10 rokov. Slovenčina ako druhý jazyk – slovenčina ako cudzí jazyk. Metodika* [on-line]. Erasmus+ Kikus with us. Praha : Meta, o. p. s., 100 s. [cit. 04. 04. 2021]. Dostupné z: <https://www.inkluzivniskola.cz/kikus>

Kolektív autorov. *Nizkoprahové kurzy češtiny pro cizince. Příručka*. Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka – Centrum pro integraci cizinců, o. s. – Člověk v tísni, o. p. s., 2007. 110 s.

KVAPIL, Roman et al. *Slovenčina ako cudzí jazyk. Príručka pre učiteľov* [on-line]. Bratislava : MPC, 2018. 65 s. ISBN 978-80-565-1440-5. [cit. 17. 01. 2021]. Dostupné z: <https://archiv.mpc-edu.sk/sk/slovencina-ako-cudzi-jazyk>

NOSÁKOVÁ, Barbora. *Učíme češtinu jako druhý jazyk. Průvodce pro učitele*. Praha : Meta, o. p. s. – Společnost pro příležitosti mladých migrantů, 2018. 139 s. ISBN 978-80-88171-15-7.

ONUŠKOVÁ, Mária – BAČOVÁ, Darina – BOTUROVÁ, Anna – DUGOVIČOVÁ, Zuzana – ILIEVOVÁ, Zlatica. *Slovenčina pre deti cudzincov v edukačnom procese*. Bratislava : MPC, 2015. 57 s.

SOMOROVÁ, Renáta – BJELOVÁ, Marta – ČUNTALOVÁ, Miriam. *Jazykový kurz. Metodické odporúčania. Vyučovanie štátneho jazyka pre deti cudzincov v SR (Jazyková príprava detí utečencov)* [on-line]. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2014. [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/aktuality/jazykovy_kurz_metodicke_odporucania_deti_cudzincov_2014.pdf

TITĚROVÁ, Kristýna et al. *Jak jsme organizovali přípravný kurz*. Praha : Meta, o. p. s. – Společnost pro příležitosti mladých migrantů, 2018. 25 s. ISBN 978-88171-20-1.

TITĚROVÁ, Kristýna et al. *Organizujeme výuku češtiny jako druhého jazyka*. Praha : Meta, o. p. s. – Společnost pro příležitosti mladých migrantů, 2018. 23 s. ISBN 978-80-88171-16-4.

ĎAKUJEM ZA POZORNOST

PhDr. Janka Píšová, PhD.